

CIÈNCIA

Deu anys observant l'univers

L'Agrupació d'Afeccionats a l'Astronomia de Girona celebra el desè aniversari coincidint amb l'any dedicat a aquesta ciència

JORDI COLOMER / Girona
 ● L'Agrupació d'Afeccionats a l'Astronomia de Girona (AAAGi) celebra aquest any el seu desè aniversari, que coincideix amb l'Any Internacional de l'Astrono-

mia, en què es commemoren els 400 anys que fa que Galileu va observar el cel amb un telescopi i els 40 anys de l'arribada de l'home a la Lluna. Amb motiu d'aquesta coincidència d'efemèrides, l'agrupació

ha multiplicat la seva activitat i aquests dies està realitzant un seguit d'actes oberts a tothom. AAAGi manté una intensa activitat astronòmica, sempre des d'un punt estrictament amateur i mostrant-se

oberta a totes les persones interessades a conèixer de més a prop aquest món. Pel dia 22, al paratge Mas Roig de Llagostera, ha organitzat una macroobservació amb telescopis de tota mena.

L'AAAGi és una de les quatre associacions astronòmiques existents a les comarques gironines. Les altres són la Societat Astronòmica de Figueres, l'Associació Astronòmica de la Garrotxa i la Secció d'Astronomia del Centre Excursionista de Banyoles. Aquest any totes han multiplicat la seva activitat arran de la celebració de l'any internacional, però molt especialment l'AAAGi, ja que també celebra el seu desè aniversari. Qui n'és el president, Francesc Pruneda, explica que l'objectiu de l'agrupació és convertir-se en «un punt de trobada per a tothom qui li agrada l'astronomia i vulgui saber una mica més del tema». És per això que les principals activitats del grup es basen en cursos i plantades de telescopis obertes a tothom. Dimecres passat van participar en la tercera festa de les estrelles, i van muntar telescopis al passeig de Palamós i a la torre de guaita de Montgó, a l'Escala, perquè els qui ho volguessin poguessin observar la Lluna i el planeta Júpiter. Aquesta activitat s'emmarcava també en els actes de celebració del desè aniversari, així com el que el proper dia 22 se celebrarà al paratge Mas Roig de Llagostera, on es farà una exposició amb videoprojeccions i una macroobservació amb telescopis de tota mena.

Pruneda explica que normalment quan els socis es troben ho fan a Mar Roig, però que també hi ha altres bons llocs per fer observacions, com ara la platja del Castell, a Palamós; el pla de Martís, a Banyoles; Begur i els Àngels. Pruneda destaca que aquests indrets tenen «una bona relació entre l'estat del cel i l'accessibilitat». «Hi ha llocs al Pirineu amb més bona visibilitat, però són massa lluny i no val la pena», comenta.

Pruneda destaca que l'agrupació s'adreça molt als amants amateurs de l'astronomia i sobretot en

La plantada de telescopis feta dimecres a Palamós i una fotografia de l'eclipse parcial de lluna de l'any passat. / LLUÍS SERRAT / FRANCESC PRUNEDA

clau de trobada. «Som gent merament amateur, però tenim la sort que hi ha persones que dominen camps molt diferents de l'astronomia», manifesta. També reconeix que es tracta d'una ciència i una activitat que té la sort de «caure simpàtica» a gairebé tothom. «Hem arribat a fer concerts de caire astro-

nòmic», comenta Pruneda. Aquests concerts lúdics són un espectacle fruit de la fusió d'un concert de música còsmica i d'una conferència sobre astronomia, que va a càrrec d'un altre dels membres de l'agrupació, Rafael Balaguer. També van sovint a les escoles, on fan plantades de telescopis. Pruneda

afirma que a vegades els pares «gaudeixen més que no pas els fills» en aquestes activitats.

En funció de les característiques de l'acte es poden arribar a reunir entre cinquanta i fins a uns centenars de persones, sobretot si es tracta d'esdeveniments astronòmics importants. Cada mes hi pot ha-

ver entre deu i dotze activitats diferents.

Pels volts del mes de maig s'acostuma a celebrar una trobada de totes les associacions de les comarques gironines, les quals, segons afirma Pruneda, tenen entre elles una relació excel·lent. Un altre dels vessants de l'astronomia és l'astrofotografia.

Precisament aquest estiu Pruneda ha guanyat el primer premi a Astromartos 2009, la reunió d'aficionats a l'astronomia més important que se celebra a l'Estat espanyol, amb una foto de la via làctia realitzada curiosament durant l'edició de l'any passat d'aquesta trobada, a la localitat de Martos (Jaén).

La seu, a Llagostera

● L'agrupació va néixer inicialment com a Agrupació Astronòmica de Palafrugell, però la poca col·laboració de l'Ajuntament, afirma Pruneda, i el fet que Llagostera cedís un local ha possibilitat que, encara ara, aquest municipi del Gironès sigui la seu del grup. Actualment, s'està construint un centre cultural a Llagostera en què està previst que hi hagi un observatori. Mentrestant, però, a l'espai d'interès natural de Mar Roig un particular ha cedit un espai a l'agrupació, on hi ha muntat un observatori. S'hi ha construït una cúpula de 2,5 metres de diàmetre, que s'espera que l'any vinent ja estigui operativa. Aquest és el lloc de trobada

habitual dels membres de l'agrupació quan volen fer observacions.

Pruneda explica que l'agrupació va néixer arran de dos fets. Va anar a estudiar física a Barcelona junt amb un altre membre de l'AAAGi, en Marc Heras, i allà van entrar en contacte amb l'Agrupació Astronòmica de Barcelona (Aster). «Allà vam aprendre molt i va sorgir-ne la idea», afirma. L'any 1999, arran de l'eclipse de sol d'aquell any, van decidir finalment crear l'agrupació. A la demarcació de Barcelona, afirma Pruneda, hi ha agrupacions molt importants «com ara les de Barcelona i la de Sabadell, la més important d'Europa».

Actes especials

● D'ençà del seu naixement, l'agrupació ha organitzat molts actes, però els més multitudinaris han tingut lloc coincidint amb fenòmens astronòmics determinats. L'agost del 2003, amb l'aproximació del planeta Mart, l'AAAGi va fer una plantada de telescopis a la plaça Catalunya de Llagostera, en què es van reunir centenars de persones. El 2007, el mes de març, amb l'eclipse total de lluna, l'agrupació va reunir unes tres-centes persones, que van poder contemplar l'eclipse a través de deu telescopis i una pantalla gegant. El 16 d'agost de l'any passat l'agrupació va celebrar el seu novè aniversari aprofitant un eclipse de lluna parcial. Un centenar de persones van anar al Mas Roig de Llagostera per escoltar la xerrada *El frau de la lluna* i després observar l'eclipse, que es va produir quan la Terra es va interposar entre el sol i la lluna.